festival
NITS DE CLÀSSICA

FUNDACIÓ **AUDITORI**
PALAU DE CONGRESSOS
GIRONA

ALEXEI LUBIMOV

4/7

Claustre del Monestir de Sant Daniel. 21 h

ALEXEI LUBIMOV PIANO

20.30 h
Ens preparem per al concert
Guia musical a càrrec de Xavier Paset

PROGRAMA

J. L. DUSSEK:
Sonata núm. 18 en Mi bemoll major, op. 44, "Comiat"
(dedicada a Muzio Clementi)
Introduzione: Grave - Allegro moderato
Molto adagio e sostenuto
Tempo di minuetto più tosto Allegro
Rondo. Allegro moderato ed espressivo

F. CHOPIN: *Ballade núm. 1, en Sol menor, op. 23*

F. CHOPIN: *Ballade núm. 2, en Fa major, op. 38*

PAUSA

C. DEBUSSY: *Préludes (livre 2)*
Núm. 2, Feuilles mortes. Lent et mélancolique
Núm. 3, La puerta del Vino. Mouvement de Habanera
Núm. 4, Les fées sont d'exquises danseuses. Rapide et léger
Núm. 6, Général Lavine – eccentric. Dans le Style et le mouvement d'un Cakewalk
Núm. 7, La terrasse des audiences du clair de lune. Lent
Núm. 12, Feux d'artifice. Modérément animé

F. CHOPIN:
Ballade núm. 3, en La bemoll major, op. 47

F. CHOPIN:
Ballade núm. 4, en Fa menor, op. 52

Dip. Legal: Gi 1060-2018

La sensibilitat romàntica

Xavier Cester, crític musical

L'homenatge per part de compositors a col·legues coetanis o antecessors destacats és un fet habitual al llarg dels segles. El txec Jan Ladislav Dussek (1760-1812) va dedicar la seva *Sonata per a piano en mi bemoll major op.44* (1800) a Muzio Clementi, amb qui va contribuir de forma decisiva a desenvolupar l'escola pianística de Londres en el pas del segle XVIII al XIX. "El comiat" del subtítol no té res a veure amb cap decés (Clementi moriria el 1832), sinó amb la fugida precipitada de Dussek a causa de la fallida de l'editorial gestionada amb el seu sogre (que acabaria a la garjola), que el va obligar a abandonar dona i filla per no tornar-les a veure mai més. Dussek és un dels primers exemples rellevants de compositor-pianista habituat a viatjar per mitja Europa, i tot i que el seu nom va caure ràpidament en l'oblit, és un dels autors que ajuden a entendre l'evolució del llenguatge pianístic del Classicisme al Romanticisme. La *Sonata op. 44* és una peça ambiciosa, amb una introducció ombrívola i un emotiu moviment lent, una obra que, com alguns musicòlegs indiquen, va deixar la seva petja en la posterior *Sonata Les Adieux* de Beethoven.

La sensibilitat romàntica esclata en tota la seva plenitud en Chopin, autor d'un catàleg que, en la majoria de casos, evita les estructures tradicionals per apostar per formes breus que li permeten desplegar la seva personalitat poètica. Un exemple paradigmàtic serien les quatre *Balades*, peces de plena maduresa, de caràcter ben diferenciat, completades a París entre 1835 i 1842. Si la balada com a forma poètica va rebre impuls a l'Alemanya de finals del segle XVIII amb autors com Goethe i Schiller, la balada com a forma musical es pot dir que va ser inventada (o, com a mínim, popularitzada) per Chopin. El grau d'inspiració del compositor en poemes del seu amic Adam Mickiewicz és un tema obert a discussió, però no cal buscar equivalents literaris per gaudir d'unes partitures amb un notable impuls narratiu, en les quals el polonès combina elements dramàtics, èpics i lírics, passatges efusius amb esclats de virtuosisme, en un desenvolupament que, tot i presentar paral·lelismes amb la dialèctica de la forma sonata clàssica, el rondó o el tema amb variacions, adopta una absoluta llibertat expressiva.

L'obra de piano de Debussy és un dels elements clau en la tasca del compositor francès de demolir els principis constituents del Romanticisme, obrint nous móns sonors en els quals, tot i la riquesa d'associacions generades, l'emoció es manifesta de forma més críptica que no pas explícita. Els dos volums de Preludis evidencien l'enorme distància que hi ha, per exemple, amb les obres homònimes de Chopin. Són dos cicles de dotze peces cadascun, de les quals el títol, situat sempre al final, serveix més com a pista a posteriori que com a guia precisa d'un contingut programàtic. El segon llibre, compost en 1910-11, conté números d'una subtil força de suggestió com "*Feuilles mortes"* o "*La terrasse des audiences du clair de lune*", ecos hispànics a "*La puerta del Vino*" o un esclat de colors en els "*Feux d'artifice*" que clouen el recull.

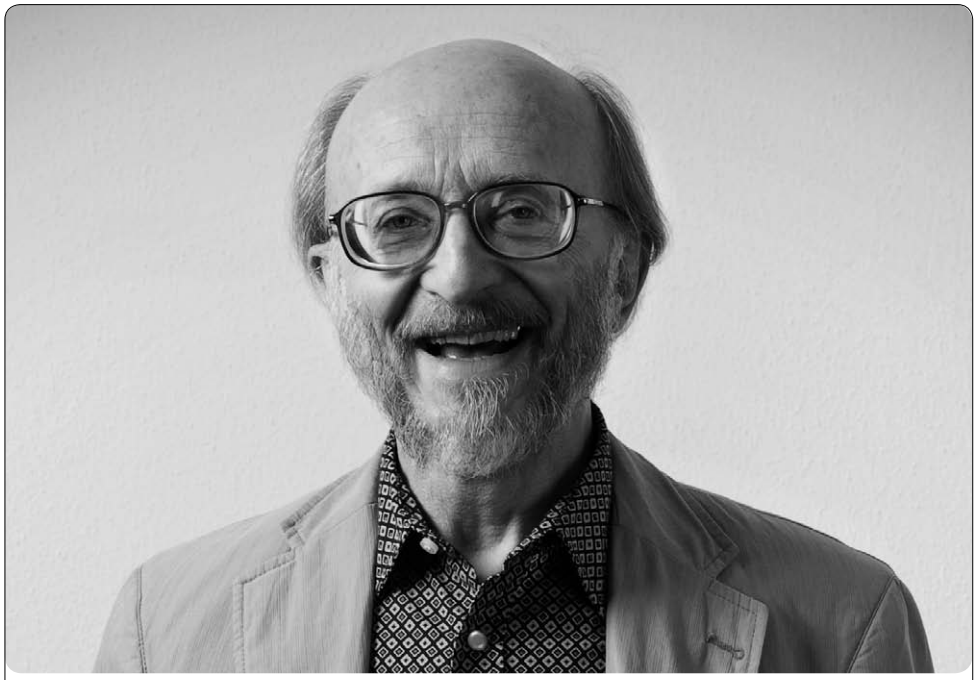

ALEXEI LUBIMOV

Nascut a Moscou, Alexei Lubimov és un dels pianistes actuals més sorprenents. Amb un repertori extens i entregat als seus principis i moral musicals, Lubimov és una excepció en el panorama musical d'avui en dia.

Després de finalitzar els seus estudis amb Heinrich Neuhaus s'especialitza, al conservatori de Moscou en música barroca (interpretada amb instruments originals) i també en música contemporània. Durant els anys 80, i a causa de les restriccions polítiques de Rússia, comença a actuar arreu d'Europa, Japó i Estats Units, i es converteix-se en un dels pianistes de referència.

Ha actuat com a solista al costat de les orquestres simfòniques d'Israel, Los Ángeles, Munic i Sant Petersburg. També amb la Royal Philharmonic de Londres, l'Orquestra Nacional Russa, l'Orquestra Nacional de França i la Deutsche Symphonie Orquestra de Berlín. Ha treballat amb directors tan rellevants com ara Vladimir Ashkenazy, Neeme Järvi, Kirill Kondrashin, Christopher Hogwood, Roger Norrington, Mikhail Pletnev, Jukka-Pekka Saraste, Vladimir Jurowski o Iván Fischer. També ha treballat amb l'Orquestra of the Age of Enlightenment, la Wiener Akademie, Concerto Köln, Anima Eterna Brugge i l'Orquestra Barroca de Finlàndia.

En música de cambra, Lubimov ofereix concerts al costat d'altres destacats intèrprets i ensembles a festivals d'arreu del món: destaca el seu recent projecte *This is (not) a Dream* amb música d'Erik Satie i John Cage, dirigit per l'artista francesa Louise Moaty; també forma duet amb Alexey Zuev a diferents festivals. És un intèrpret habitual de música contemporània russa, ja que diversos compositors russos han escrit i li han dedicat diferents obres: Silvestrov, Denisov, Karmanov, Ustvolskaya, Suslin i Martynov.

Ha estat fundador i director artístic de diferents Festivals de música moderna i contemporània comara "Alternativa" (Moscú 1988-1991), Arnold Schoenberg Festival (Moscou, anys 1999 i 2002), Sankt Gallen Kammermusikfest (Àustria, Steiermark des del 1991), Centenari John Cage (Moscou 2012).

Lubimov ha treballat amb segells discogràfics com Melodia, Erato, BIS i Sony, i els seus enregistraments inclouen la integral de sonates per a piano de Mozart, i obres de Schubert, Chopin, Beethoven, Brahms i gran diversitat d'enregistraments de compositors del segle xx. Des de l'any 2003 enregistra de forma estable amb ECM, i els seus treballs més recents inclouen els *Preludes* de Debussy i l'àlbum *As It Is* (amb Natalia Pschenitschnikova) de John Cage. En la seva àmplia discografia destaquen els *Impromptus* de Schubert, les darreres sonates de Beethoven, l'obra completa de Mozart per a dos pianos (al costat de Yuri Martynov) o una versió per a piano de *Les set últimes paraules de Crist a la creu*, de Haydn. Lubimov ha estat professor a la Mozarteum University (1998-2011) i al Conservatori Estatal Txaikovski de Moscou, del qual és fundador del departament d'interpretació històrica i contemporània des de l'any 1997.

Sabies que...?

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

… el senyor Corxera era l'alter ego de Claude Debussy?
Aquest personatge imaginari —Monsieur Croche en francès— apareix en alguns dels diferents articles musicals que Debussy va publicar entre 1901 i 1915 en diversos diaris i revistes. A través d'aquest personatge crític, el músic francès esmola la ploma, i combina la ironia i el to burleta, amb la fascinació per determinats personatges i obres. A través d'aquests escrits ens podem endinsar en el pensament i l'estètica de l'autor.

… Debussy va ser molt amic d'un pianista català?
Estem parlant de Ricard Viñes. El músic lleidatà s'havia format a Barcelona amb Joan Baptista Pujol, amb qui també estudiaren Albéniz o Granados. Posteriorment es va traslladar a París on va viure molts anys i on va poder establir relació amb els principals compositors del moment. A més d'obres de Debussy, Viñes va donar a conéixer per primera vegada partitures de Ravel, Satie, Séverac, Granados, Falla, Turina o Mompou. L'any 1907 Debussy dedicava a Viñes l'obra *Poissons d'or*.

… Chopin era un gran improvisador al piano?
De fet, la seva música neix del piano. El seu deixeble Karl Filtsch explicava en una carta, l'any 1842, després de sentir Chopin improvisar a casa de George Sand: "És meravellós escoltar Chopin compondre d'aquesta manera. La seva inspiració és tan immediata i completa, que toca sense dubtar ni un moment, com si no pogués ser d'una altra manera. Ara, quan ha d'escriure la música sobre el paper i captar de nou la idea original en tots els sentits, aleshores passa dies de nervis i es desespera".

… Chopin va escriure algunes de les seves obres pensant en els seus alumnes?
Pel musicòleg anglès Nicholas Temperley, a més dels *Estudis*, hauríem d'incloure en aquest grup de composicions els *Preludis*, els *Nocturns*, els *Valsos*, els *Impromptus* i les *Masurques*. També algunes peces soltes com la *Berceuse*, la *Tarantel·la* o les primeres *Poloneses*. Moltes d'aquestes peces van ser dedicades a deixebles de Chopin.

… el *Rèquiem* de Mozart va sonar al funeral de Chopin per desig del compositor polonès?
No ens ha d'estranyar, tenint en compte que tant el compositor de Salzburg com Bach eren els músics que Chopin més admirava. El comiat es va fer a l'Església de la Madeleine de París, davant de 3.000 persones. A més del *Rèquiem* de Mozart, també es va estrenar la versió orquestral de la *Marxa Fúnebre* del mateix Chopin (inclosa en la seva *Sonata per a piano núm. 2*), obra de Napoleó-Henri Reber.

Recomanacions

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

Dussek: Complete piano sonatas op.44 & op.77
Alexei Lubimov (piano)
CD Brilliant (2018)

Carl Philip Emanuel Bach: Tangere
Alexei Lubimov (piano)
CD ECM (2017)

Claude Debussy: Preludes
Alexei Lubimov (piano)
CD ECM (2012)

Chopin: 4 Ballades
Alexei Lubimov (piano)
CD Erato (1993)

Alexei Lubimov interpreta 'Feux d'Artifice' de Debussy
youtu.be/hGKduuTarc0

Escuchado a Chopin
Victòria Llort Llopart
258 pàgines
Editorial Tizona (2010)

Vida de Debussy
Roger Nichols
Traducció: Vladimir Junyent
191 pàgines
Cambridge University Press (2001)

De la A a la Z de un pianista. Un libro para amantes del piano
Alfred Brendel
Traducció: Jorge Seca
148 pàgines
Editorial El Acantilado (2013)

Propers concerts

Divendres **6 de juliol**. 21 h. Museu d'Art
Preu: 15 €

CAROLYN SAMPSON SOPRANO
JUAN DE LA RUBIA CLAVECÍ I ORGUE

Diumenge **8 de juliol**. 20 h. AUDITORI de Girona
Preu emocional (entrada lliure)

JOVE ORQUESTRA NACIONAL DE CATALUNYA (JONC)
MANEL VALDIVIESO DIRECTOR

PATRONS

Ajuntament de Girona
Diputació de Girona
Generalitat de Catalunya Departament de Cultura
Cambra de Comerç de Girona
HIPERCOR
El Corte Inglés
fundació metalquimia
Estrella Damm

COL·LABORADORS PRINCIPALS

Obra Social "la Caixa"
LA VANGUARDIA

AMB EL SUPORT DE

CatMúsica
Catedral de Girona
Girona Museu d'Arqueologia de Catalunya
md'A Museu d'Art de Girona

MITJANS COL·LABORADORS

33 CatMúsica
EL PUNT AVUI
SER Radio Girona
Diari de Girona
FeM Girona

festival NITS DE CLÀSSICA

FUNDACIÓ **AUDITORI PALAU DE CONGRESSOS** GIRONA

Girona Cultura

Més informació:

www.auditorigirona.org/nitsdeclassica

872 08 07 09

Segueix-nos a:

@NitsdeClassica

AuditoriGirona

Auditori_gi

AuditorideGirona

#CiutatdeFestivals

#Nits4G

COSTA BRAVA GIRONA FESTIVALS

Girona ciutat de festivals

NITS 4G

Sou instagramers, tuitaires, bloguers? Veniu a Nits de Clàssica i convertiu-vos en influencer del festival. Envieu un correu a info@auditorigirona.org i aconseguiu l'acreditació. Us reservem una zona especial per a vosaltres. Places limitades.